لەچاوپێکەوتنی باڵیۆزەکانی عێراق، سەماحەتی حەکیم: جیهان ئێستا لەرزینێك لە بەهاکان و دوو ڕووی لە پێوەرەکان بەخۆیەوە دەبینێت

سەماحەتی حەکیم سەرۆکی هاوپەیمانێتی هێزەکانی دەوڵەتی نیشتمانی گوتی ئێستا جیهان لەرزینێك لە بەهاکان و دوو ڕووی لە پێوەرەکان بەخۆیەوە دەبینێت، کە بەهۆیەوە زیاتر لە دوو ملیۆن و سێسەد هەزار کەس بێ ئاو و خواردن و دەرمان و سووتەمەنی دەناڵێنن، گوتیشی بە دەنگی جیهان بەپێی دوو ڕوویی پێوەرەکانی مامەڵەکردنە لەگەڵ مافی مرۆڤ و ئازادی دەربڕین و مافی گەلان لە گوزارشت کردن لەخۆیان.

سەماحەتی ڕوونیشی کردەوە لە دیداری باڵیۆزەکانی عێراق لەوانەی لە کۆگرەی حەوتەمی باڵیۆزانی عێراق بەشداری دەکەن، لەم کۆنگرەیەش کە لە 5-11-2023 ئەنجامدرا بەڕێز دکتۆر فوئاد حوسێن جێگری سەرۆکی وەزیران ئامادە بوو لەگەڵ ستافی پێشکەوتووی وەزارەت، سەماحەتی گوتی قەیرانی غەزە نابێت تەنها لە بە ڕووداوەکانی حەوتی ئۆکتۆبەر کورت بکرێتەوە، بەڵکو ئەوە ئەنجامەکە لە قۆناغێکی سەخت لەسەر فەلەستینییەکان کە ئەوە حەوت دەیەیە هەیە، هەروەها پیرۆزبایی دەستپێکی کۆنگرەی حەوتەمی باڵیۆزانی عیراقی کرد، دواتر دووپاتی کردەوە کە ئەو جۆرە کۆنگرانە گرنگە بۆ بەردەوامی و ڕاوێژکردن لەسەر هەڵوێستەکان و دیاری کردنی کارە پێشەنگەکان، هەروەها ئەو کۆنگرەیەش لە ساتێکی تایبەت ساز دەکرێت، بەهۆی ئەو ڕووداوانەی لە ناوچەکە و چەند پانتاییەکی عێراق ڕوودەدات و کاریگەرییەکانی ئەوەش.

هەروەها سەماحەتی ستایشی هەڵوێستی عێراقی کرد کە دەستپێشخەرە بۆ پاڵپشتی کێسی فەلەستینی لەڕووی مەرجەعیەت و خەڵك و میدیاییەوە، جەختیشی کردەوە لەسەر ئەوەی کە بڕیاری شەڕ یان ئاشتی لە کارەکانی ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراقە و ئەوەش کارێکی تایبەتە کە دەستوور بڕیاری لەسەر داوە و دامودەزگای تەشریعیش لە ئەستۆی گرتوە، داواشی کرد چاو بەهەندێك گۆڕانکاری لە ئەفریقیا بکرێت و کرانەوە بەڕوویان هەبێت، لەبەر ئەوەی ئەفریقیا و نوێنەرایەتی دیپلۆماتی پاڵمان پێوە دەنێت کە ڕیزبەندی جارێکی دیکە بۆ پێشەنگەکان بکەینەوە، ڕوونیشی کردەوە کە ڕکابەری ئێستا ئابووری و کەشو هەوایە دوای ئەوەی ڕکابەری ئەمنی و سیاسی تێپەڕکرا، ئاماژەشی کرد کە سەقامگیری سیاسی سەقامگیری ئەمنی و کۆمەڵایەتی و هەلی ئابووریش دەهێنێتە کایەوە، دووپاتیشی کردەوە کە هاوپەیمانێتی کارگێڕی دەوڵەت هاوپەیمانێتیەکە حکومدارە و پێکهاتەکانی تێپەڕکردوە.

هەروەها جەختیشی کردەوە لەسەر بە بازاڕکردنی سەرکەوتنەکانی عێراق و هەڵوەشانەوەی بۆچوونی نەرێنی لەسەری و بڵاوکردنەوەی وێنەی ئەرێنی و باش چونکە باڵیۆزخانەکان ئاوێنەیەکن وێنەکە بۆ هەموو جیهان پیشان دەدات، گوتیشی دەبێت ئەوانە پێشەنگ بن و کاریان لەسەر بکرێت:

چارەسەرکردنی بۆچوونە خراپە چەسپاوەکانی سەر عێراق لە مێشك و بیری وڵاتانی ناوچەکە و جیهان و کرانەوە بەڕووی هەمووان بەشێوەیەك کە خزمەتی بەرژەوەندییەکانی عێراق بکات و ئەو بۆچوونە باشەش

بقۆسترێتەوە و بەو قۆناغە بڕوات.

پەيڕەوكردنی پێشەنگی ئابووری بۆ عێراق لە جووڵەی ديپلۆماتی وفشاركردن بۆ دروستكردنی هاوبەشی ئابووری بۆ عێراق و هاندانی كۆمپانياكان بۆ ئەوەی نووسينگە بكەنەوە و تەنها پشت بە نووسينگە هەرێمييەكان نەبەستن.

پەيڕەوكردنی بنەمای ديپلۆماتی و دەرب□ين لە ناسنامەی نيشتمانی كۆكراوە لە ماكەڵە كردن لەگەڵ ولاتانی ناوچەكە و جيهانيش و قۆستنەوەی ديدی يەكبوون لە هەڵوێستی سياسی بەپێچەوانەی ئەوەی پێشتر هەبوو، هەروەها بەبازار كردنی عێراق وەك وڵاتێكی گەشتياری چونكە عێراق چەندنين بنەمای گەشتياريو ئاينی و كەلتووری و رۆشەنبيری زۆر گەورەی هەيە كە دەتوانێت لەگەڵ خوی جيهان بگونجێت.

پەيڕەوكردنی ديپلۆماتيەكی نەرم و تيشك خستنە سەر سەرچاوەكانی بڕيار لەو وڵات□ی عێراق نوێنەری خۆی تێدا هەيە، هەروەها داپۆشينی كاريگەرەكان لەگەڵ پەيڕەوكردنی ديپلۆماتيەكی ميللی و جووڵە كردن بەرەو كليلەكانی وڵاتە ميلييەكان و كۆمەلايەتيەكان و بەكارهێنانی بۆ بەرژەوەندی نيشتمانی.

پەيڕەوكردنی پێوەری كارامەيی لە پاڵاوتنی نوێنەرانی عێراق لە ڕێكخراوە مێودەوڵەتييەكان و خەتی ديپلۆماتی تازە، لەگەڵ كامڵ بوون و سوود وەرگرتن لە ئەزموونەكانی عيراق لە بواری ديپلۆماسيدا، هەروەها دۆزينەوەی خاڵە بەهێزەكانی ئەو وڵات□ی كاری بۆ دەكەن و هەوڵدان بۆ كۆپی كردنی چيرۆكە سەركەوتنەكانی ئييوان بۆ ئەوەی لەسەر ئاستی عێراقی سوودی لێ وەربگيرێت.

داواشی كرد جوولە بكرێت لەسەر سەنتەری بڕياری ئەو وڵات□ ب□هۆی پلانی تۆكمە كە دەبێتە پاشكۆی هەر ڕژێمێكی سياسی و خاڵی بڕيار لەوێوە، كاركردن لەسەر هەڵوەشانەوەی ڕق و كينەو گرژی ئەگەر لە عێراق يان وڵاتانی ناوچەكە و جيهانيش، دەبێت باڵيۆز وێستگەيەك بێت بۆ چارەسەری كێشەكان نەك قووڵكردنەوەی كێشەكان، هەروەها دەبێت بايەخ لە رۆڵەكانی عێراق لەو وڵات□ بدرێت و جووڵە بكرێت لەسەر ئەو خەڵكە بەهرەمەندانە بوو ئەوەی سووديان بۆ بنياتنانی وڵاتەكەمان لێورەبگرين و وەك كليلێك بن بۆ كۆنتاكت و پەيوەندی لەگەڵ وڵاتانی ديكە، سەماحەتی جەختيشی كرد لەسەر پێشخستنی كاری كونسڵی و نوێكردنەوەی بەپێی پێشكەوتنی تەكنەلۆژيا و سيستەمی كارگێری و جێهێشتنی بيرۆقراتيەت و رۆتين.

هەروەها دووپاتی كردوەوە لەسەر پێشخستنی ب□يزخانەكان بەشێوەيەك كە لە سەرووی كارە گرنگەكان بێت لەبەر ئەوەی ئەو واجيهەی عيراقە لە دەرەوە و يەكەمين وێستگەيە بۆ بۆچونی خەڵكی ديكە لەسەر ئەوە، گوتيشی پڕۆگرامی عێراق هاوسەنگە و پێويستە هاوسەنگييە پارێزراو بێت ،لەبەر ئەوەی عێراق بۆ كەسی خۆيەتی و بەپێی بەرژەوەندی ئەوانيش جووڵە دەكات.

لەكۆتاييدا سەماحەتی داوای كرد ئەو قۆناغە بقۆسترێتەوە بۆ ئەوەی خوێنی سيلكی ديپلۆماتی تازەبكرێتەوە لەگەڵ پاراستنی فرەيی و جياكردنەوەی نوێنەراتی كردنی گەل بەپێی ئامادەبوونی پێكهاتەكان و لە نێوان هاوسەنگی حزبی و بەش بەشێنە.